

Velja v Ljubljani
in po pošti:

celo leto . . . K 84—
pol leta . . . „ 42—
četrt leta . . . „ 21—
za mesec . . . „ 7—

za inozemstvo:

za celo leto naprej K 95—
za pol leta . . . „ 50—
za četrt leta . . . „ 26—
za mesec . . . „ 9—

Jugoslavija

Na plačeno naročbo brez
pošiljave denarja se ne
moremo ozirati.

Naročniki naj pošiljajo
naročnino
po nakaznici.

Oglasi se računajo po po-
rabljenem prostoru in si-
cer 1 mm visok ter 45 mm
širok prostor za enkrat
40 vin, za večkrat popust.

Uredništvo je na Starem trgu št. 19. Telefon
št. 860. — Upravištvo je na Marijinem trgu
št. 8. — Telefon št. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Vprašanjem s. in inseratov. I. dr. se naj pri-
loži za odgovor a. lica ali znamka. — Dopisi
naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Resni problemi.

II.

V bolečinah in težavah se poraja
Jugoslavija. Nerazvitemu detetu prete-
od vseh strani nevarnosti in med
njimi ni najmanjša poplava tujcev.

Mi ne znamo izkoriščati prirodnih
dobrin bogate naše zemlje, ker smo
zaostali v gospodarskem oziru. Tem-
bolj vedo ceniti skrite zaklade Nemci
in Judje.

Dunaj in Nemška Avstrija se ob-
našata že jako ljubeznivo napram
nam. Nikakor nočejo pretrgati dose-
danih stikov, ker ne vedo kam z in-
dustrijskimi produkti, ki jih je poprej
Dunaj fabriciral za pol države. Raču-
najo sicer, da bo treba mnogo indu-
strijskih podjetij opustiti, a tolažijo
se s tem, da bo treba samo tovarne
prenesti v Jugoslavijo in s tem bodo
njihovi delavci imeli dosti zaslužka,
tovarnarji pa masten dobiček.

Glede prihoda Nemcev je zavzeti
tole stališče: Ne odklanjamo a priori
prihoda produktivnih faktorjev in mir-
nih elementov, ki hočejo kot mirni
gostje ostati pri nas, odločno smo pa
proti prčivljenju kapitalističnih trovov,
ki bi uničevali našo domačo indu-
strijo in iz Jugoslavije dobivali divi-
dende v Nemčijo, oziroma kake druge
inozemске kraje. Predpogoj sožitju
Nemcev med nami je, da se sklene
med Nemško Avstrijo in Jugoslavijo
taka pogodba, da bo ves sloven-
ski svet priklonjen Jugosla-
viji in bodo naše narodnostne
manjšine dobile vse tiste pravi-
vice v nemškem ozemlju, ki
jih uživajo Nemci v našem.
Tudi vsak iredentizem mora kratko-
malo prenehati in Nemci se morajo
navaditi smatrati jugoslovanski narod
za enakopraven ne pa za narod
druge ali tretje vrste. Tudi bo Nemce
nastanjanje iz previdnosti v sredini
države ne pa na periferiji. Večjih
množin pa sploh ni pustiti k nam.
Približno isti principi veljajo o
Italijanih.

Veliko večja nevarnost pa preti
našemu narodu s strani Judov. Kakor

kobilice so se razlezli ti elementi iz
izsesane Hrvatske po vseh pokrajinah
kraljestva SHS; povsod gledajo do-
biti v svojo roko industrijo in trgo-
vino, dočim jim težko delo ne ugaja.
Zlasti po nastopu boljševišta na
Ogrskem se je njih število neprimerno
pomnožilo, in Belgradu, ki je bil prej
čist, preti usoda Zagreba.

Priznavamo dobre strani judov-
skega značaja: spretnost, vztrajnost,
marljivost, nadarjenost, vzgledno rod-
binsko življenje in podobne pred-
nosti. Toda Jud že po svoji naravi
ni posebno izbirljen v dosego svojega
edinega cilja: obogaletti. In če ni mo-
goče k temu rezultatu priti poštenim
potom, so dobra vsa sredstva. Judje
se v ta namen ne strašijo žrtvovati
denarnih in drugih sredstev in noben
čas ni bil tako primeren uplivali na
slabe človeške strani, kakor je se-
danji. Izrek Filipa macedonskega, da
ni tako visokega zidu, da bi ga ne
mogel prelesti z zlatom obložen osel,
je med Judi najbolj uvaževana pri-
slovica. Posledica tega delovanja je
korupcija vsega javnega življenja:
časnikarstva, uradništva, sploh vse
javne uprave in to je tisti milje, v
katerem se Judje počutijo kakor riba
v vodi.

Mi smo dosedaj imeli dobro ne-
pokvarjeno upravo. Bati se je, da se
tudi med nas ne zanese „strup iz
Judeje“ in tega se mi branimo.
Nismo torej nasprotniki Judov, tem-
več judovskega značaja, judovskega
načina izrabljanja priložnosti, kratko-
malo korupcije, in že radi tega smat-
ramo za potrebno, čimprej ustanoviti
močno antisemitsko stranko, da nas
ne samo reši pred judovsko po-
plavo, temveč če mogoče, iztrga tudi
nesrečno Hrvatsko iz čifutskih rok in
ohrani upošteveno Srbijo pred poži-
dovljenjem. Seveda bo ta antisemit-
ska stranka morala postopati drugače
nego nekdanja krščanska socialna
stranka na Dunaju, kateri je Arbeiter
Zeitung ponovno opravičeno očitala,
da sicer meče židovskega krošnjara
na cesto, toda se na trebuhu valja

pred Rothschildi, Gutmani in podob-
nimi velikaši.

Mi Slovenci smo bili dosedaj še
precej prosti židovskega elementa.
Toda ne motimo se. Tudi pri nas se
bo počasi ugneznilo židovstvo vsled
svoje neizmerne vztrajnosti in bo po-
časi pa sigurno izpodkopavalo tla
našemu trgovcu in industrijcu. Da se
celo med kmeti more držati židovski
element je najlepši dokaz, da so v
brežiškem okraju izza časa prve ruske
invazije tjakaj pribegli Židje kar ondi
ostali in se jim najbrže prav dobro
godí. Če drugega ni, skupujejo in pro-
dajajo stare čevlje, kosti in drugo
šaro, za katero se naš trgovec ne
zmeni in čudež ne bo, če čez kakih
deset let kupi in prevzame najlepšo
trgovino v Brežicah kak Aron Chainb
ali vsaj Alexander Rosenstein.

Morda najboljšo sredstvo, da
povzdignemo podjetnost v naših kra-
jih in jo postavimo na solidno pod-
lago, bo privabiti po možnosti vse
izseljence iz Amerike. To so v težkih
življenjskih bojih preizkušeni ljudje, ki
bodo na svojem mestu. Z njimi bo
naseliti opustošene kraje Srbije, Črne-
gore in Bosne in s tem bo podana
garancija, da bodo te pokrajine po-
stale pravi raj. In še nekaj ni prezir-
ati. Naši izseljenci prinašajo iz Ame-
rike polno vreden denar in s tem
zelo dvignejo našo valuto. S tem pa
prehajamo na to vprašanje.

Stebri uradnega dela.

Pred mnogimi leti je opešal sta-
remu cesarju Francu Jožefu pogled in
spomin, in ko je imel vršiti v Budi
prestolni govor, ga je s ščipalnikom
na nosu prečital, medtem ko so do
tedaj ob takih prilikah svečano go-
vorili. Ta dogodek so jeli po Evropi
prav tako posnemati, kakor nekdanj
slavne zavihane hlače kralja Edvarda,
katere si je bil pri neki dirki stopilši
iz konjskega hleva pozabil odvihati,
navzoče občinstvo pa je mislilo, da
pomenijo zavihane hlače najnovejšo
modo.

Razmere v stari Avstriji so se
vedno bolj zapletale in jeli so priha-
jati na površje diplomati, ki pa niso
bili nič bolj srečni, kakor vlada sama.
Da bi zakrili svoje blamaže so pričeli
osrečevati občinstvo z raznimi knji-
gami: Bela, rumena, rdeča, zelena so
se v lepi vrsti menjale; edino črne,
marogaste in — resnične nismo do-
živeli, kajti lažij in zavijani je bilo v
tistih knjigah več, kakor besed samih.

Za knjigami so prišli obiski in
brzojavi. Minister je brzojavil svojemu
kolegi inozemcu pet vrst dolgi brzojav
in sreča milijonskega naroda je bila
pridobljena. S pozorno napetostjo je
svet čital suhe brzojave, o njih so se
pisali dolgi članki in obširni kome-
ntariji — tek časa se pa kljub temu
ni spremenil.

Javna nezadovoljnost je bila vedno
večja; trgovina vedno slabša, cene
vedno višje, plače vedno premajhne,
vlada pa je pisala prestolne govore,
izdajala marogaste knjige, brzojavila
na vse kraje sveta, in ko vse to ni
pomagalo, je spoznala, da je njen
program — izčrpan, ministri so se
sporekli, nastala je kriza, šli so vsak-
sebi, dobili smo nove in ti gospodje
so z novim programom do nove krize
jadrili, dokler niso naredili prostora
novim ministrom. In ti gospodje s
programom še pričeli niso, ko je že
zopet kriza zavladala.

Vsi ti govori, knjige, brzojavi in
krize so dobili opicam slično nešteto
posnemalcev; nastopnega govora se
sploh drugače ne vpelje kakor da ga
čitajo; knjige so nekoliko v ozadju,
zato so pa tembolj vpeljani brzojavi,
najbolj pa krize. Kadar kak politik
spozna svojo nesposobnost in ne ve
ne naprej, ne nazaj, tedaj se s kolegi
spre in nastane kriza; v stranki na-
stane tudi kriza, in če mati Pepčka
pošteno našvrka — je tudi kriza. In
tako smo dobili pred nekaj tedni tudi
v ljubljanski poverjeniški vladi svojo
krizo. Gotovi gospodje so spoznali,
da je veliko lažje za plotom kričati
nego v pisarni resno delati, in ker so
videli, da se od dne do dne večja re-
ferat, ki ni več taka častna igrača,

VLADIMIR LEVSTIK.

132 nadaljevanje.

Višnjeva repatica.

Poznalo se mu je, da uživa, ko pripoveduje;
ne tako grofu. Že ob imenu letovišča gospe pred-
sednice ga je bil izpreletel neroden občutek; ko je
slišal pripomnjo, da pride Klotilda v dvorne kroge
in se nemara že giblje med njimi, mu je udarila
vročina v glavo. Izvlekel je rutico, obrisal si čelo
ter vprašal z veliko notranjo tesnobo, kdo je tista
visoka dama.

»Grofica Lofaszyjeva!« se je pohvalil možiček
ves srecen. Saj jo poznate, kaj? Najbližja žlahta
Esterhazyjev in Schwarzenbergov, po Mensdorffich
v sorodstvu z angleškim kraljevskim domom! Ob-
litznil si je prste v znak spoštovanja. »I, kajpak da
ste znani z njo, zdaj se domišljam: pred tedni ste
pravili, kako sta se srečala v Nizzi.«

Grof je čutil, kako ga obliva kurja polt; pred
očmi se mu je zameglilo in njegovi živci so se na-
peli v brezupni odločnosti človeka, ki je pripravljen
na vse.

»Klotilda bi bila tako rada govorila z vami
pred svojim odhodom,« je povzel ekselencia, še
vedno nekam prežeče. »Toda človek obrača, Bog
obrne; odpeljala se je s staro Schaffskoppsteynovko,
teden dni prej, nego je bila namenjena.«

»Tudi baronica je šla na Dunaj?« je vprašal
grof, da ne bi izgledal čisto vdan v usodo.

»Schaffskoppsteynovka? Seveda; in ker ji je
bilo dolgčas sami, je pregovorila Klotildo, češ,
vzdigniva se obedve hkrati. Zelo žal je bilo Klotildi:
vidiš mi je dejala, gospod grof bi gotovo rad po-
rabil priliko, da sporoči grofici Lofaszyjevi svoje
pozdrave.«

»Se razume, se razume,« je mrmral grof, misleč,
si z gnevom in zaničevanjem: Tak tako je prišlo
na dan... Hudič naj vzame predsednika in njegovo
klepetuljo! Vseeno sem mislil ujeti bolj dramatično...
bolj junaško...«

»Nu saj sem vedel, da vam bo hudo!« je vzkliknil
ekselencia ter se radostno tlesnil po kolenu. »Zato
sem ji tudi naročil na lastno pest. Klotilda sem dejal,
le kar sporoči ji vse potrebno; reci, da se ji klanja
grof Künnigsbruch, njen dobri znanec izza bivanja
v Nizzi.«

»Osel! je vzkliknil grof v svojem srcu in se
zasmejal na glas.

»Kako?« se je prestrašil stari gospod, gledaje
ga zavedavo. »Mari nisem storil prav? Tisočkrat bi
vas prosil oprostjenja — bilo je z najboljšim na-
menom.«

»O, prav narobe; vi oprostite meni! Spomnil
sem se bil čudnega... zelo smešnega dogodka...
hahaha! ki ni v ni v nikaki zvezi z grofico; povem
vam ga kesneje — o priliki... Vsekako srčna
hvala: gospa milostljiva mi stori naravnost uslugo,
ako spomni svojo botrico name. Ali vam je že kaj
pisala? Čakaje odgovor je nehote pogledal v stran

ter nervozno stisnil dlani.

»Pisala, pisala — in veste kaj? Zdravnik je bil
zapolil grofico, z ozirom na njeno rahlo zdravje,
nemudoma v Ischl; odpotovala je dan pred prihodom
moje žene. Naše ženske se pomude kak teden na
Dunaju — kaj hočete, pet let je že, da niso videle
krajev, kjer biva njegovo veličanstvo! — in potem
odrinejo takisto. Srčno me veseli, da sem vam storil
po volji.«

»Zmotil sem se,« je dejal grof pri sebi. »Alarm
je bil brez podlage — ako se stari lisjak ne hlina!
Potemtakem imam še časa: dan, dva — teden dni...
Toda odkritje stoji pred durmi!« Skoraj dobro mu
je delo misliti, da je bil nemir zaman; hkrati pa je
še vedno oprezal in sumno sledil z očmi predsedniku,
ki ni nehal govoriti o vseh mogočih, primernih in
neprimernih rečeh, očividno išoč »mesta, kamor
bi mu zasadil harpuno.«

»In vaši tukajšnji znanci, gospod grof?« se je
odločil nenadoma za ravno pot. »Ah, reči se mora
— ovili ste si jih okrog prsta kakor nihče nikoli;
mi, kolikor nas je navadnih aristokratov, se moramo
boriti pri meščanih venomer s takšnim nezaupanjem...
morda celo omalovaževanjem, zakaj težišče, kar se
tiče pozemeljskih blagrov, je res že zdavnaj pri njih,
to treba priznati. Vi pa — zakaj si ne izvolite po-
svetiti diplomaciji? Bismarka bi ugnali v kozji rog
kakor nič!«

»Kam meri?« je prisluhnil grof.

(Dalje prih.)

kakoršna je bil tam okoli Božiča, so povzročili krizo in igraje užaljenca odstopili; na ta svoj namen pa so hitro pozabili, ko se je reklo, da prevzamejo vlado — birokrati-uradniki, to je tisti ljudje, ki so faktični stebri uradnega dela, kajti država je telo, ki potrebuje neprestane in enakomerne upravne hrane, te bi pa ne imeli, ako bi ljudstvo bilo odvisno od poslanskih, stranknih ali poverjenjskih kriz in bi ne bilo v ozadju resnega, strokovno-izvežbanega uradništva, ki svoji discipliniranosti na ljubo mirno gleda, kako nesposobneži nad njim kozolce in krize preobračajo. Uradnik in vojak sta edina resna opora naše mlade države z narodno-zavednim ljudstvom na čelu in malo hvaležno je bilo zabavljanje proti birokratizmu o priliki ljubljanske krize, ker so mu zabavljali ljudje, kojih karijera brez uradnikov-birokratov sploh shajati in delati ne zna. Tako zabavljanje je podobno ministrantu, ki bi rad učil župnika mašo brati. F. A.

Slovo srbskih gostov.

Naši mladi gostje iz Beograda so odšli — in vsakemu izmed njih se je videlo, kako težko mu je slovo. Saj so videli, da nam je naš sprejem narokoval ne morda politika, temveč naša iskrena ljubav do junaških naših srbskih bratov, naše veliko spoštovanje do one silne ideje, ki je vodila srbski narod skozi stoletno trpljenje do zmage.

V sredo na večer smo se zbrali v veliki dvorani Uniona, kjer se je v imenu ljubljanskega žentstva poslovila od srbske mladine županja ga. dr. Tavčarjeva, v imenu dijaštva v ljubkem govoru visokošolka Debeljakova. Ginja se je zahvaljeval za vso ljubezen in pozornost, ki so jo srečali naši gostje med našim ljudstvom, prof. Kangrga, nakar so vile ljubljanske dame pogostile goste s čajem, pivom in pecivom. Ob zvokih orkestra beogradskih maturantov se je nato zaplesalo kolo, — obrzi so razgoreli v veselju in radostno razpoloženje vseh navzočih ni dopustilo ločitve. Šele ob 2. uri, ko so začele ugaševati luči, smo odšli in že je bilo čitati na obrazih naših dragih gostov tiho, bolešno resignacijo radi slovesa, ki je prišel vsem prekmalu. V slovo in vendar kot v sveto obljubo „Zopet pridemo“, so zapeli ob 2. uri ponoči na razstanku pred Prešernovim spomenikom. „Bože pravde“, „Naprej zastava slave“ in „Lepa naša domovina“.

Včeraj zjutraj ob 6. uri slovo na kolodvoru. Kako naj ga opišem, ko so tudi meni teklo solze ginjenosti po licu. Naša mladina se je poslavljala od svojih tovarišev, oni so vabili: „Pridite kmalu k nam v Beograd...“ In niso imeli besed, da bi povedali ono, kar jim je polnilo dušo, niso iznašli izraza ljubezni, ki jih je dušila v svoji čistosti. Samo oči so jim bile polne onega tajnega bleska, ki obljublja zvestobo v večnost — bleska, ki nikdar ne vara, —

Čas hiti — že ima vlak četrte ure zamude, a ne more se ločiti brat od brata, drug od druga. — S silo skoro so morali sprevedniki spraviti mile naše goste v kupeje — počasi se prične pomikati vlak — za njim pa grmi še dolgo klic ljubezni: „Pridite kmalu zopet!“

Mi pa smo čutili vsi: Narod, ki ima tako mladino, ne more in ne bo propadel.

Poslaništvo in vojna misija SHS na Dunaju.

Naše poslaništvo, oziroma naša vojna misija na Dunaju, nima na zunaj druge označbe, nego čisti navadni beli karton, z označbo vojne misije kraljestva SHS.

Mislím, da naša država vendar ne bode hotela par kron, katere bi stale naprave ličnega napisu, prištediti, ko se gre tu vendar v prvi vrsti za ugled države. Ljudje, kateri imajo posla na našem poslaništvu oziroma pri naši vojni misiji najdejo ime-

novane urade tudi brez zgoraj omenjenega naznanila na kartonu. A pripomniti moramo, da opazke kakor „Schnackerstaal“, državica, katera ne zamore niti poštene table, poštenege napisa na uradu, niso baš prijetne za Jugoslovana, ki dospe na Dunaj.

Tudi na zunajnost je treba nekoliko pozora. Saj stroški bi res ne bili tako veliki, ako bi si preskrbelo poslaništvo pošten napis, opremljen z državnim grbom, ter čedno tiskano označbo zastopništva kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Ako skrbe druge male države za lične in reprezentančne napise, bi to naša vlada tudi lahko napravila. Saj vendar nismo taka mala država, temveč država. Poklicani faktorji naj torej skrbe za to, da se varuje ugled naše države v polni meri tudi na zunaj, in to pri vsaki priliki okolnosti.

Boj za naše meje v Banatu.

Določitev začasne meje med Jugoslavijo in Romunijo.

Temešvar, središče severnega Banata, so naše oblasti zapustile. Posebna vojaška komisija je pričela določevati novo demarkacijsko črto kot začasno mejo med Jugoslavijo in Romunijo v Banatu. Komisiji načeluje francoski general Tirnois; Jugoslavijo zastopa polkovnik Jovan Veljković.

Nova meja gre s severa 9 kilometrov južno zapadno od madžarskega mesta Nako, od tu med Valkanijem in železniško progo proti Mokrinu, Veliki Kikindi in Sonebolju, od tu na jug proti Pardanju in Madošu, odkoder se spusti v južno-vzhodni smeri proti železniški progi Bazias-Temešvar, katero preseka med Vatinom in Moravico, nakar krene na vzhod, obide Vršec in Belo Cerkev ter se spusti na reko Nero, ki na jugu zaviruje mejo.

Politični pregled.

p „Žeja po ljudski krvi“. „Jugoslavija“ je bila prvi in edini slovenski list, ki je v članku „Caveant consules“ v štef. 170, dne 16. t. m. takoj, ko je dospela vest, da zahteva antanta ekspedicijo madžarskih sosednih držav proti Bela Kunovi vladi, zavzela ostri stališče, da se jugoslovanska vojska ne sme uporabiti kot kulji za tuje koristi. „Trdni gospodarji doma in mirni sosedje sosedom, ki puste nas v miru — to mora biti naše načelo. — Kdor se ne dotakne nas, se ga ne dotaknemo mi — pravico bomo pa branili proti vsakomur, pa naj bo to Madžarska ali Italija.“ Tako smo že pisali 16. t. m. med tem, ko so drugi slov. listi in tudi „Naprej“ lepo molčali na vest iz Pariza, ki bi lahko postala usodepolna za ves slov. narod in tudi za Jugosl. soc. dem. stranko, če bi se uresničila, kajti če bi morale jugoslovanske čete v družbi z italijansko konjenico marširati proti Ogrski, potem bi „Incidentov“ ne bilo ne konca ne kraja in okupacija cele Slovenije po Italijanih bi bila gotova stvar. Naše stališče, ki ga je „Jugoslavija“ zavzela v članku „Caveant consules“ je odobraval vsa slovenska javnost in tudi soc. demokratska. Dosledno temu svojemu stališču pa bomo vedno za to, da se ohrani tudi na znotraj v državi red in mir in bomo to stališče zagovarjali proti vsaki stranki in kliku, ki bi hotela uveljaviti terorizem posameznikov nad celoto in če so ti teroristi tudi rdečkarji. Zavijanje resnice in hujskanje prve vrste je torej, če „Naprej“ piše, da „Tončka Peska žeja po ljudski krvi“. Po ljudski krvi pač žeja tiste, ki hočejo uveljaviti terorizem in vzbujati nemire. „Tonček“.

p Le tako naprej! Torkov „Naprej“ je v svojem poročilu o „izborni uspeli“ stavki v Ljubljani tudi z radostjo naglasil, da se je manifestacijskemu obhodu pridružila v Ljubljano došla srbska omladina, v imenu katere se je ogrevala za komunistične ideje gđ. Živkovičeva in pseudo-Srb

g. Čihar. In sedaj pa pride umazana stran tega pisanja na dan — odbor „Kluba beogradskih maturantov“ oficijelno dementira, da bi imela zgoraj imenovana sploh kakšno pravico govoriti v imenu srbskega dijaštva in izjavlja, da celokupno članstvo KBM nesramnost navedenja najostreje obsoja. Da ni ta dementi občutno ostrejši tudi proti pisanju „Napreja“ samega, se ima soc. dem. stranka zahvaliti pač le lokalščini, da so bili srbski dijak v Ljubljani kot gostje in bratje, ne pa v politični misiji, kot jih je v to svrhu hotela izrabiti gospoda okoli „Napreja“. Žalostno, silno žalostno je to dejstvo za soc. dem. stranko, ker če si bode hotela pomagati in zavarovati ljudstvo s tako umazanimi lažmi, z lažmi, ki drže komaj en sam dan, potem ji bode iz njenega hleva ušla kmalu tudi zadnja ovčica iz najtemnejšega njegovega kofa. Le tako naprej, „sodrug!“ — pomagajte nam še prav mnogokrat odpirati oči našemu delavskemu ljudstvu, da bode spregledalo in uvidelo, kje se laže in zavija in kje govori resnica.

p Red hočemo — za vsako ceno! Včerajšnji „Naprej“ se zopet zaletava v nas in vplje in se zvija, kot da visi že na vislicah. Očita nam, da nas žeja po krvi, da grozimo z vislicami in bajoneti. Ne, sodrug!, nočemo in ne bomo nikdar zahtevali, da se s silo zatre svobodna volja človekova, dokler v svojih dejanjih ne prekorachi postavnih mej in ogroža javno varnost in imetje. Vedno in povsod pa se bomo z vso odločnostjo zavzemali za to, da se prepreči nasilstvo in terorizem, da se prepreči oškodovanje javnega interesa in vzdrži red — in to če treba tudi z najostrejšimi sredstvi. Radovedni smo, kaj bi rekla gospoda okoli „Napreja“, če bi se narodno misleče delavstvo spozbilo kdaj tako daleč, da bi koga stavkajočih s silo tiralo v delavnice na delo, kot ste vi hoteli s silo zabraniti delo (šišenski kolodvor), če bi naše narodno delavstvo pljuvalo in metalo kamenje na stavkajoče, kot se je to zgodilo s strani stavkajočih napram onim, ki so vzdržali promet, če bi hotelo vreči to, svojo rodno zemljo ljubeče delavstvo vreči vlak poln ljudi s tira, kot ste to storili vi v Zagorju. Radovedni smo res, bi li potem govorili o pravici svobodnega izražanja volje ali o — zločinu, ki zahtevajo kazni, in ki se morajo preprečiti z vsemi sredstvi. In bi li vi potem dali zaupnico vladi, ki hote ali pa radi svoje nesposobnosti ni znala zabraniti take nerednosti, ki meje na zločinstvo? Le bodite odkriti in odkrito povejte: ali hočete red ali anarhijo.

p Profesor Förster, znani pedagog in sociolog, je napisal v „Berliner Tagblattu“ članek o vprašanju, kdo je zakrivil svetovno vojno. Nemčija tako dolgo ne more zavzeti svojega mesta v vrsti velikih narodov, dokler ne odpravi „moralne blokade“, ki je Nemčiji več škodovala nego angleška izstradalna blokada. Nemci so sistematično pustošili in uničevali cele pokrajine, deportirali v masah žene in dekleta in dajali incijativo za vse nove metode uničevanja.

p Imenovanje djakovskega škofa Akšamovića. Iz Beograda, javljajo dne 24. julija: Na včerajšnji seji ministrskega sveta se je razpravljalo o imenovanju djakovskega škofa Akšamovića. Ker je papež imenoval Akšamovića brez vednosti in privoljenja naše vlade, je ministrski svet odločil, da bo protestiral proti temu in da ne sprejme imenovanja. (Ldu.)

p Volitve v češko narodno skupščino. Praga, 24. julija. Politčni krogi pričakujejo, da vlada v mesecu decembru t. l. razpiše nove volitve poslancev za narodno skupščino na podlagi novega, modernega volilnega reda. Volitve bodo veljavne za dobo petih let.

p Nov volilni red na Čehoslovaškem. Praga, 24. julija. Narodna skupščina je sprejela zakon giede volilne reforme. Voliti ima pravico vsak močan čehoslovaške republike brez razlike spola, ki je dosegel na dan razpisa volitev 21. leto. Voljen zamore

biti vsak državlján v starosti 24. let. Na vsakih 50.000 ljudi pride en poslanec. V narodno skupščino bo izvoljenih okoli 300 poslancev. Praga in okolica (prvo volilno okrožje), volijo 43 poslancev.

p Odprava prekega soda na Bavarskem. 1. avgusta bo ukinjen na Bavarskem preki sod, ki obstoja že od 25. aprila.

Pokrajinske vesti.

kr Ciganska predrznost. Otroka, ki se je 14. t. m. izgubil, so videli pri ciganski družali, ki so šli v smeri Smarje, Lipoglav, Št. Pavel, Rudnik. O tem so ljudje, ki so otroka videli takoj obvestili orožništvo, ki je začelo cigane takoj zasledovati. Na prošnjo matere, ki je izvedela, da se nahajajo cigani v bližini Rudnika so se napotili trije fantje za njimi in res kmalu našli nanje in eden izmed njih je takoj spoznal med njimi ukradenega otroka. Ker pa so cigani takoj uvideli nevarnost, so se umaknili v gozd, medtem ko je eden izmed njih s puško v roki zabranil fantom, ki so bili brez orožja, zasledovanje. Dolžnost vsakega je, takoj opozoriti orožništvo, če bi našli na omenjeno tatniško družbo.

kr V Kranju se je ustanovilo Obrtno hranilno in posojilno društvo, r. z. z. o. z., ki ima nalogo pospeševati gospodarske koristi obrtnega stanu na slovenskem ozemlju. Namen zadruge je tudi nabavljati surovine za svoje člane in skupno vnovčevati njih obrtne izdelke. Pečal pa se bode tudi s podeljevanjem cenenege kredita svojim članom, katerega posebno malemu obrtniku ni mogoče dobiti. Zavod bavi pa se bode tudi z eskomptiranjem obrtnih računov potom cesije in dajal kredit v tekočem računu. Da se bodo sprejemale tudi hranilne vloge je samoočeni umevno. Zadrugi delez določil se je na 100 K in vsak zadrugi lahko podpiše poljubno število deležev. Poleg tega vplača vsak zadrugi pri sprejemu 4 K vstopnine. Vsak član jamči poleg vplačanih deležev še z dvakratnim zneskom istih. Zadruga prične v kratkem poslovati in se z 31. julijem t. l. zaključi podpisovanje deležev. Zato vabimo vse obrtnike, da se združijo v čim večjem številu okrog tega denarnega zavoda ter vpoštevajo koristi, ki jih bodo imeli od zadruge. Pisarna posluje v Kranju h. št. 170 in so uradno ure vsak delavnik od 9. do 12. ure dopolnotam dobijo se tudi pravila na ogled. Načelnstvo.

kr Iz Boh. Bistrice. Prostovoljno gasilno društvo iz B. h. Bistrice priredi v nedeljo dne 27. julija ob 15. uri 2 igri in sicer: „Trije tički“, burka v 2 dejanjih in „Brat Sokol“, veseloigra v 1 dejanju.

kr Kje je doslednost? Z jesen nam poročajo: Ko se je proglasilo, da bo na Petrov dan počivalo vse delo, so se takoj oglasili naši rdeči sodrugi in na ves glas zahtevali, naj se jim plača „šilt“, ker drugače ne bodo praznovali. Ko so dekleta prodajale cvetlice v prid vojnim invalidom, so našlele sem in tja tudi na kakega sodruga, in glej, vsi so jih zavrnili z enako frazo, namreč, da za Petra ne dajo nič. Zopet so enkrat pokazali, kolik je njih, po A. Kristanu v narodnem predstavništvu tliko slavljen patrijotizem. Proglasen je bil splošni štrajk za dva dneva, in sicer v dokaz simpatij boljševikom in boljševizmu, takrat pa se nohen zatiran in nikoli dosti plačan socialista ni oglasil in zahteval, naj mu tovarna plača „šilt“, ampak narobe, teroriziralo se je v drugih organizacijah včlanjene delavce in jih prisililo k stavki s tem, da je tovarniško vodstvo samo proglasilo po posameznih oddelkih, da se vrši dvadnevna stavka. Čudno se nam le zdi, da ta mogočna delavska gospoda ateistično-republikanske barve ne zahteva „šiltov“ tudi za nedelje in praznike, ki bi jih kot cerkvene praznike tudi ne smela upoštevati. V Stari Avstriji, ki je kar sipala dobrote revnemu, zatiranemu ljudstvu, seveda nikomur ni prišlo na um, da

bi bil le z besedico zinil proti kakemu patrijotičnemu prazniku, seveda takrat še ni bil naš kralj Petar Karadžević, ampak avtokratični Habsburgovci.

Kr Kranjska podružnica SPD. Otvori Prešernovo kočo na Stolu dne 27. t. m. — Čeprav je bilo v kočii večkrat vlomljeno in pokradeno mnogo posteljne oprave, je vendar preskrbel odbor, kar je bilo mogoče, da se kočii zopet otvori. V kočii dobe izletniki čaj, kavo, mleko, jajca, žgance, kruh, žganje in vino. Dalje je prevzela podružnica od sekvestra v soboto tudi Valvazorjevo kočii pod Stolum (1183 m), ki bo oskrbovana celo leto.

Kr Bled. Visokošolci z Bleda in Gorij prirede v nedeljo dne 27. julija veliko ljudsko veselico v gostilniških prostorih in na vrtu g. Vinko Jana v Sp. Gorjah. Spored: srečolov, šaljiava pošta, petje, godba, prosta zabava in ples. Začetek ob 15. uri. Vstopnina za osebo 2 K. Veselica se vrši ob vsakem vremenu. Ker je čisti dobiček namenjen za podpore revnim visokošolcem na roke stanovske zveze slov. akademikov, vabi k obilni udeležbi pripravljalni odbor.

Kr Gorje pri Bledu. Gasilno društvo v Gorjah proslavi svojo 25. letnico v nedeljo 17. avgusta z veliko ljudsko veselico v gostilni g. Vinko Jana v Sp. Gorjah. Bratska društva naj se izvolijo pri svojih prireditvah na ta dan ozirati in se prosijo, da se polnoštevilno udeležijo te naše slavnosti. Posebna vabila se pošljejo v kratkem.

Kr Sokol v Slov. Bistrici priredi v soboto dne 26. t. m. ob 20. (8.) uri zvečer in v nedeljo, 27. t. m. ob pol 16 (pol 4.) uri popoldne veseloigro »Citalnica pri branjevki«. Po igri pa nastopijo prvič slovenjebistriške Sokolice, kar je za naše mesto gotovo tako vesel in pomemben dogodek, da ne bo nihče zamudil prireditve. Na zdar!

Kr Sokolu Litija-Smartno sta darovala gospoda Jožef Kunstler iz Ljubljane in Andrej Turk iz Litije vsak po 100 K, za kar se jima odbor imenovanega društva srčno zahvaljuje z željo, da bi našla mnogo posnemalcev.

Kr Stavka odvetniškega in notarskega uradništva v Celju. Dne 21. t. m. so pričeli stavkati uslužbenci celjskih odvetniških in notarskih pisarn, da na ta način izsilijo zboljšanje svojih zares obupnih gmočnih prejemkov. Odvetniki in notarji so po svojem posvetovanju dne 23. t. m. stavili svojim uslužbencem ponudbo, ki jo je celokupno uslužbenstvo kot nesprejemljivo odklonilo in se je radi tega številne stavkujočih še povečalo. Kdaj bode socialna misel prodrla tako daleč, da bodo tudi gg. odvetniki upoštevali upravičene zahteve delojemalcev.

Kr Delavski nadzorovalni urad v Mariboru. Kakor javljajo iz Belgrada, ustanovi ministrstvo za socialno politiko v Mariboru splošni pokrajinski delavski nadzorovalni urad za Štajersko in Koroško.

Kr Maribor. Šport: Dne 7. t. m. se je vršil ustanovni občni zbor »I. slovenskega športnega društva Maribor« v Mariboru. Zborovanju sta prisostvovala kot protektorja kluba gg. dr. Irgolič in veletrgovec Dragotin Kobi, ki sta s krepkimi besedami poudarjala važnost ustanovitve tega kluba za vse slovenstvo v Mariboru. Športni klub »Maribor« bo imel nalog, dvigniti splošno šport med Slovenci v Mariboru. Tem potom se obračamo na slovensko javnost, da nas tozadevno podpira.

Kr Na državni vinarški in sadjarski šoli v Mariboru se prične šolsko leto 1919/1920 s 15. septembrom. Šola je dvoletna. Prošnje za sprejem, katerim treba priložiti krstni list in domovnico, zadnje šolsko spričevalo, zdravniško in npravnstveno spričevalo, ter javno starišev ali varuha, s katero se zavežejo ti plačevati stroške šolanja, oziroma uradno potrjeno spričevalo o premoženjskih razmerah pri onih prošilcih, kateri se potegujejo za kako prosto mesto, je vložiti do 15. avgusta, kdor ne premane sprejemnega izpita ali je še telesno preslab, se sprejme tudi za eno leto kot vajenec; to

leto se nadaljuje njegova šolska izobrazba, tako da se ga naslednje leto lahko sprejme v I. strokovni letnik. Natančnejše podatke se izve iz programa, katerega določila vodstvo šole vsakemu na zahtevo.

Kr Strnišče. V begunskem taborišču Strnišče smo praznovali god Nj. Veličanstva kralja Petra na zelo slovesen način. Na predvečer je priredila železničarska godba iz Maribora mirozov po taborišču. Velik transparent na poslopju uprave z napisom: »Bog živi Petra I., kralja svobodnih SHS.« umetalni ognji in bakljada so primerno napravili uvod k slavnosti. Zjutraj so strelili iz možnarjev in poskočni zvoki budnice spravili taboriščnike pokoncu. Predpoldan se je vršila slovesna sveta maša, pri kateri je naposled mogočno zavrnila naša himna: »Bože pravde«. Po maši smo odšli na slavnostno okrašen prostor h koncertu. Godba je igrala lepe slovanske komade, mešani in moški pevski zbor je z navdušenjem prednašal večje število skladb. Najbolj so ugajale one, pri katerih se je odlikoval solist Perko s svojim krasnim baritonom. Globok utis so napravile na poslušalce dovršene deklamacije šolskih otrok. Marsikdo je bil ginjen do solz, ko je poslušal otožne »Pesmi invalidov« in pa navduševalne pesmi »Pozdrav Jugoslaviji«, »Na dan Jugoslovan«! Deklamacijo »Gorici«, ki smo jo posebno mi begunci umeli, so morale deklice, obledene v narodno nošo, na občo zahtevo ponoviti. Tudi vsa druga šolska mladina je sodelovala na koncertu s prednašanjem pesmic, kakor »Junak iz Like« i. dr. Ves ta čas so pa pridne prodajalke v spremstvu tukajšnjih invalidov razpečevale okusno narejene cvetlice, izdelane od deklet pod vodstvom ljudskošolskih in obrtnih učiteljic. Proti večeru so se taboriščniki udeležili ljudske veselice, ki se je dostojno in v najlepšem redu vršila. Cvetlični dan in ljudska veselica sta prinesla razmeroma lepo svoto 3258 K 09 vin. čistega dohodka, ki je bil odposlan v Ljubljano v prid našim invalidom. Da se je mogla ta slavnost tako dostojno in slovesno izvršiti gre zahvala tukajšnjemu predstojništvu, ki je dalo inicijativo, pa tudi potrebne moči za prireditev v največjem obsegu. Dalje smo hvalili dolžni vsem požrtvovalnim osebam, ki so z ljubeznijo in radevolje sodelovali.

Kr Tatvine v Vinkovcih. Kakor javlja komisija železniške policije v Vinkovcih, je bilo na kolodvoru v Vinkovcih izvršenih 33 tatvin. Kradli so železniški uslužbenci. Posrečilo se je izslediti zlikovce. Izročili so jih vojnemu sodišču.

Kr Pliberk. Kljub temu, da smo že nad pol leta v Jugoslaviji, vendar je pošni pečat še vedno »Bleiburg«. Menda še tudi naš pošni urad upa, da se vrnejo zlati časi nemškega terorja in ropa. Menda ni oboževanejšega bitja na svetu, kot je Nemška Avstrija.

Kr Pliberk. Na Vidov dan je nabrala gđc. učiteljica Strel za invalide 1070 K.

Kr Pliberk. »I niks bindiš« je nahrulila hčerka slovenskega vojaka, ki je prišel kupovat v Zobevo trgovino in govoril slovenski. Jabelko ne pade daleč od drevesa.

Kr Proslava kraljevega godu v Prevaljah. Ko so naše čete osvobodile tužni Korotan, smo bili tupačam še v dvomu, če se bo tudi posrečilo osvoboditi slovenskega duha onega načina nemškega mišljenja, ki ga je vsled sistema prežl že skoro skozinsko. Danes lahko rečemo, da se je v polni meri posrečilo tudi to. Najjasnejši dokaz tega so nam poročila o proslavi kraljevega godu, ki so nam prihajale iz vseh krajev Koroške. Posebno svečano se je praznoval kraljev god v Prevaljah, kjer sta si stekla tozadevno največ zaslug gg. nadporočnik Višjak in podp. St. Gradišnik.

Že na predvečer so si Prevalje nadele praznično obleko. Raz hiš so zaplapolale naše trobojnice in ko se je na zemljo vlegel mrak, so se razsvečila bogato okrašena okna in nebroj lučic je naznanjalo, da se pričinja praznik, ko prvič slavimo v osvo-

bojeni domovini gor onega moža, ki nam je simbol požrtvovalnega, neustrašenega dela in boja za osvobodjenje svojega naroda. Od štacijskega poveljstva se je razvil mogočen obhod z godbo in bakljado po celem trgu. Obhoda se je udeležilo nebroj prebivalstva od blizu in daleč, požarna bramba in tamošnja posadka celjskega pešpolka. Med pohodom so se popevale naše himne in govorniki so v vznešenih besedah narodu pojasnili pomen današnje proslave. Obhod se je zaključil pri štac. poveljstvu, odkoder se je množica, pevajoč domoljubne pesmi, počasi razšla. — V soboto se je vršila slavnostna služba božja, katere so se polnoštevilno udeležili vsi uradi, šolska mladina in vojaška posadka. — V nedeljo 13. t. m. pa se je vršila velika ljudska veselica z obširnimi sporedom v prid našim invalidom. Prestorna dvorana in vsi stranski prostori gostilne Ahac so bili prenapolnjeni in še ni bilo prostora za vse. Povabljeni so bili tudi invalidi, ki so bili obilo in dobro pogoščeni; a ne samo to, uvideli so tudi, da nam skrb zanje ni samo na jeziku, nego da tudi storimo, kar moremo, da jim olajšamo težko usodo. Veselični prostori so bili okusno okinčani, na sporedu je bil slavnostni govor, srečolov, godba, petje, šaljiava pošta, komični nastopi in prosta zabava. Ljudstvo se je zabavalo izhorno. Vsi trde, da tako prijetne veselice še ni bilo v Prevaljah. Tudi nekaj Nemcev je prišlo in so se vsi prav dobro počutili na slovenski veselici. Čisti dobiček znaša 5000 K za invalidni fond. Pač sijajna svota! S tem so Prevalje pokazale, da čutiljo skozinsko slovensko in vsa čustva in hvala gro vsem požrtvovalnim sodelovalcem, požrtvovalnim narodnim damam in začetkom omonjenima gospodoma, ki sta z večjo roko vodila celo prireditev, da je dosegla tako sijajen uspeh ter tako izpolnjujeta nele svojo vojaško, nego tudi odlično narodno dolžnost!

Dnevne vesti.

dn Spoznanje prihaja pozno sicer, a hvala Bogu, ne prepozno. Kolikokrat smo mi grajali pretirano obzirnost in kulantnost naših oblasti napram našim zunanjim in notranjim sovražnikom, pa so se vsi slovenski listi, zdaj ta, zdaj oni obregovali ob nas radi naše kritike. »Slovenski Narod«, ki je najbolj pridigoval »človekoljublje in kulturo« je po razmerah, v katere smo zašli po zaslugi naših preobzornih, preneodločnih oblasti, vendarle sprevidel, kam pelje prevelika obzirnost. Prisiljen po dogodkih zadnjih dni, piše v včerajšnji številki, kar smo mi vedno in vedno povdarjali in pridigovali, namreč sledeče: Najtežje čase smo preživeli zadnje dni. Ako bi se gotovim ljudem posrečilo, ustaviti pri nas železniški promet, bi nemara že danes bile naše železnice v tujih rokah. Italijani so v Logatcu zbrali velike čete, s katerimi so hoteli udariti preko meje. Pripravljeni so bili tudi italijanski železničarji, ki bi takoj stopili v akcijo, čim bi se pojavil ugoden trenutek. Koroški Nemci so za tiste dni, kakor smo zabeležili, napovedovali začetek novih bojev na Koroškem. Tudi na severu so razni sovražni življi snovali naklepe, da bi izrabili trenotni položaj v svoje temne namene. Vsi ti tajno zasnovani načrti so se k sreči izjalovili. Konstatovati pa nam je treba, da se niso ponesrečili vsled čuječnosti, odločnosti in prevdarnosti naše vlade, ki je storila vse, ne da prepreči one naklepe, marveč da jih direktno podpre. Zasluga, da je šel gorjupi kelih, ki je bil pripravljen, mimo nas, pripada v veliki meri dobro mislečim našim železničarjem, vojaškim oblastem in zvestemu delu našega vojaštva. Ako kaj, zadnji dnevi so dokazali jasno, da je nam krvavo potrebna železna roka, ki se ne ozira ne na levo, ne na desno in opravlja brezobzirno in nemoteno svoje delo, ki ga narakujejo ne strankarski, marveč zgolj državni in narodni interesi.

dn Upori in nemiri v Jugoslaviji. Ljubljanski dopisni urad zanika

vse vesti o uporih in nemirih v Jugoslaviji in uradno ugovarja, da vlada v vsej državi popolen red in mir. V zadnjem času osobito dunajsko časopisje nepretrgoma prinaša neresnične in vznemirjajoče vesti o uporih vojaštva in nemirih v Jugoslaviji.

dn Pod sekvester je postavila dež. vlada premoženje Ivane Srnc, posestnice pri Sv. Lenartu. Sekvestrom je imenovan g. Janko Leščnik iz Sv. Lenarta.

dn Promet med Belgradom in Zemunom. Ko se dovrši savski most, se otvori takoj železniški promet med Belgradom in Zemunom, med katerima bo vozil tudi vsake pol ure poseben vlak. Prometu se izroči tudi pontonski most na Savi. Sedaj se izdelujejo načrti za zgradbo velikega modernega mostu za vozni in potniški promet med obema mestoma.

dn Italijani zabodli francoskega vojaka. iz Belgrada javljajo: Dne 17. t. m. so v Skadru italijanski vojaki zabodli z noži v neki krčmi francoskega vojaka, ki je naslednji dan umrl vsled zadoblenih ran.

dn Pošiljanje pisem v Ameriko posreduje »Slovenski Rdeči križ« v Ljubljani. Pismo naj obsega samo družinske razmere, naslov naj se napiše natančno s črnilom. Tako opremljeno pismo naj se vloži v kuverto in priloži 70 vin. za poštino ter pošlje na »Slovenski Rdeči križ«, Ljubljana, Poljanska cesta 4, II. nadstr., vrata 39.

dn Sorodniki vojnih vjetnikov v Italiji, ki ne morejo denarno podpirati teh vjetnikov naj vložijo na »Slovenski Rdeči križ« v Ljubljani, Poljanska cesta 4, II. nadstr.; vrata 39 od županstva in župnega urada potrjeno prošnjo, da sami nimajo sredstev za podporo svojih sorodnikov v vjetništvu in zato prosijo zanjo pri Rdečem križu. Obenem naj se navede v prošnji natančni naslov dotičnega vojnega vjetnika, ki se zanj prosi podpore.

dn Vse tovarišice-maturantke učiteljskega v Ljubljani iz leta 1909 se pozivljajo, da se izrečejo glede skupnega sestanka o priliki desetletnice. Da bi bilo mogoče prirediti ta sestanek še v času letošnjih počitnic, prosim, da mi blagovolijo tovarišice prijaviti udeležbo in staviti eventualne nasvete glede kraja in časa omenjenega sestanka tekom 14 dni. Naslov: Mara Est-Delakova, učiteljica na Rovih, p. Radomlje.

dn Pozdrav s koroške fronte pošiljajo vsem slovenskim dekletom in fantom fantje ljublj. pešpolka desetnik Janežič, pešci Bricelj, Marn, Sever in Skubic.

Ljubljanske vesti.

I Francoski tanki v Ljubljani. V kratkem pripeljejo iz Zagreba v Ljubljano — francoske tanke.

I Tečaj za učitelje na trgovskih nadaljevalnih šolah. Na Slovenski trgovski šoli v Ljubljani se bo vršil od 18. avgusta do 13. septembra t. l. tečaj za izobrazbo učiteljev na trgovskih nadaljevalnih šolah v Sloveniji. Prošnje za sprejem je treba poslati najkasneje do 1. avgusta t. l. ha ravnateljstvo. Glede natančnejših podatkov se opozarja na razglas v Uradnem listu št. 121.

I Vsi gg. abiturijenti se vabijo v njihovem interesu na sestanek izredne važnosti, ki se vrši v soboto, 26. t. m. v »Narodni kavarni«, I. nadstr., zadnja soba, točno ob 20. uri.

I Umrlí vojaki iz zasedenega ozemlja. V garnizijski bolnici v Ljubljani so umrli v času od 22. novembra 1918 do 7. februarja 1919 sledeči vojaki iz zasedenega ozemlja: Črnovoj. delavec Alojz Devetak iz Št. Mihela pri Gorici, pešec Franc Jug iz Solkana pri Gorici, pešec Alojz Radovan iz Ožizice, okraj Poreč v Istri, četo-vodja Franc Habe iz Št. Vida nad Vipavo, delavec Leopold Širca iz Pliskovice pri Sežani, finančni nadpaznik Urban Mežnar iz Nem. Ruta pri Tolminu, desetnik Alojz Milnar iz Unca pri Logatcu, pešec Matija Fröhlich iz Št. Vida nad Vipavo, pešec Rudolf Cijan iz Št. Petra pri Gorici, pešec Ivan Črnlogar iz Šebrelj pri

Tolminu, orož. podstražm. Janko Nachtigal iz Loža pri Logatcu, pešec Franc Mlakar iz Žir pri Logatcu, pešec Franc Poženel iz Črnega vrha pri Logatcu, narednik Ivan Murovec iz Idrije, četovodja Rudolf Rebula iz Volčjega grada pri Komnu, orož. okr. stražm. Jožef Samokec iz Šempasa pri Gorici, strelec Matija Komac iz Bovca, pešec

Alojz Doljak iz Gorice, pešec Jožef Zavadlav iz Vrtojbe pri Gorici, poročnik Fridrik Lutman iz Štandreža pri Gorici. Imenovani so pokopani na pokopališču Sv. Križa v Ljubljani. Mrtvaški listi se nahajajo pri „Posredovalnem uradu za begunce v Ljubljani“, Dunajska cesta 38, katere prizadete rodbine lahko dvignejo.

Jugoslovanski železničarji proti deželni vladi.

Impozanten shod. — Odločna resolucija železničarjev — Italijanski načrti.

Včeraj zvečer je bil v veliki dvorani „Uniona“ shod jugoslovanskih železničarjev. Velik, miren in odločen. Došli so stjernje vrste jugoslovanskih železničarjev, da protestirajo proti postopanju Deželne vlade. Dvorana je napolnjena.

Imenom ZJŽ odvarja shod predsednik Ivan Deržić ter uvodoma omenja, da sta bila na shod vabljena predsednik in podpredsednik deželne vlade, ugotavljajoč obenem, da se temu vabilu vlada ni odzvala in da ni prišel niti vladin zastopnik. (Jih je strah! Skandal!)

Kratko očrta na to boj za izboljšanje gmočnega položaja in povišanje draginskih doklad. Omenja, da je uprava državnih železnic postavila v proračun za diferenco glede draginskih doklad 4.600.000 kron in za nabavni prispevek devet milijonov, dočim je zagrebška uprava državnih železnic postavila v proračun kar 170 milijonov kron.

Socijalno-demokratska stavka.

Nato preide govornik k poročilu o zadnjih dogodkih, o socijalno-demokratski stavki na železnicah. Obširno, stvarno in mirno razpravlja o vseh vzrokih in momentih, ki so dovedli socijalne demokrate do stavke. Po kolodvorih, po gostilnah, kavarnah, po brivnicah, povsod se je namigavalo, da bo Slovenija 21. in 22. t. m. doživela nekaj, kar še nikdar ni bilo. Poudarja razloge, zakaj se ZJŽ ni udeležila te stavke, ker je Zveza strokovno društvo, organizacija, ki se ne bo nikdar spuščala v kake politične aventure.

Drastično očrta nesoglasje in needinost v vodstvu jugoslovanskih socijalnih demokratov, ki še do danes nimajo enotnega vodstva in omenja, da so bili hrvatski sodrugli poštenjši, ker so v posebni izdaji železničarskega glasila odločno izjavili: „Na zahtjev organiziranog radništva odredjeno je, da železniški promet ne smije biti ni pod kaj njet obustavljen.“

Obširno navaja dalje govornik vse dogodke, vsa nasilja in čine sabotaze, ki so se dogodili na kolodvorih. Osvetljuje teror raznih socijalno-demokratskih strankarjev, zlasti centralnega tajnika in narodnega poslanca Kopača, kateri je prodajal v Beogradu kožo slovenskih železničarjev in delal „kšefte“ z nabavnimi prispevki. Ugotavlja dalje dejstvo, da so se sedaj v Mariboru nemški socijalni demokrati oficijelno pridružili jugoslovanskim socijalnim demokratom, da tisti ljudje, ki so nas tlačili leta in leta, ki so naše slovenske tovariše metali v ječe, ne bodo ostali v Jugoslaviji, če so še tako rdeči. (Burno odobravanje.)

Pokrajinska vlada in stavka.

Govornik dalje stvarno in ostro kritizira omahljivo postopanje pokrajinske vlade napram nasilnežem in teroristom stavke. Centralna vlada v Beogradu je manifestacije in shode prepovedala. Pokrajinska vlada pa se je postavila na čudno stališče, da je dovolila obhod, ker so ji voditelji stavke izjavili, da bo stavka mirna in da oni prevzamejo odgovornost. Ironično zavrača izgovor predsednika deželne vlade o pomenu stavke na Slovenskem.

Kopač je njemu (dr. Brejcu) izjavil, „da je zvedel, da bi se razsula italijanska fronta na naši meji, če bi bili italijanski vojaki gotovi, da jim srbski vojaki radi stavke na naših železnicah ne bodo mogli dovolj naglo slediti.“

Glede intervencije oblasti proti nasilnežem in teroristom ugotavlja, da so se merodajne oblasti izgovarjale ena na drugo, poverjeništvu za notranje zadeve na policijo ter zvrčali kompetenco drug na drugega.

Vlada ni branila delavoljnih železničarjev proti nasilju in sabotaži, ni jih podpirala in zahtevajoč strogo preiskavo, izjavljamo, da imamo sredstvo samopomoči ter garantiramo, da bodo odleteli vsi od predsednika pa do strankarskega voditelja. (Burno, dolgotrajno odobravanje!)

Italijanske nakane. Fronta pri Logatcu.

Govornik polezira proti izvajanjem urednika „Napreja“ Golouha o politični važnosti stavke. Ugotavlja, da je njegovo utemeljevanje krivo.

Na meji od Kobarida do Reke je stalo dne 21. julija 70.000 mož italijanske vojske v namenu, da pridejo v Ljubljano, da zasedejo še ostali del Slovenije in se polaste rudnikov v Zagorju in Trbovljah. Imamo tu uradne dokaze! Italijanski železničarji so bili pripravljani. Zahtevali so iz Ljubljane dvanaest strojev. Rabili so jih potem samo tri, a sedem se jih je praznih vrnilo.

Slednjič govornik zahteva, da se vsi kaznujejo, ki so povzročili nasilstva in da se da našim železničarjem popolno zadoščenje.

Njegova temeljita in mirna izvajanja so vzbudila viharno odobravanje. Po kratkih govorih tovarišev Rupnika, Kapusa, Simončiča in Korosca je bila enoglasno, z velikanskim odobravanjem sprejeta naslednja

Resolucija.

Na društvenem shodu ZJŽ. dne 24. julija 1919 v veliki dvorani Uniona v Ljubljani zbrani jugoslovanski železničarji ugotavljajo:

I.

Da so bili službo vršči železničarji o priliki izvrševanja svoje službene dolžnosti dne 20. julija brez obrambe varstvenih organov izpostavljeni napadom in surovim žalitvam vodilnih hujskačev takozvane jugoslovanske socijalno-demokratske stranke, in da je prispela pomoč varnostnih organov šele na ponovno zahtevo železniške uprave in članov organizacije službo vršči železničarjev. — Ugotavljajo nadalje, da predsednik deželne vlade za Slovenijo ni znal ali ni hotel varovati državljanskih svoboščin in pravic članov „Zveze jugoslovanskih železničarjev“ proti napadom od strani teroristov „Splošne železničarske organizacije“ in drugih hujskajočih somišljenikov mednarodne stranke in da gospod predsednik ni izvrševal dolžnosti, ki mu jih nalaga njegova služba reprezentanta najvišje državne oblasti v Sloveniji. Naše čuvstvo pravičnosti je globoko užaljeno in z vsem povdankom zahtevamo, da gospod predsednik poravnava svojo krivdo v najkrajšem času s svojim odstopom.

II.

Zbrani zborovalci protestirajo proti ostudni politični gonji in strankarskemu terorju, katerega je vprizorilo v dneh stavke vodstvo mednarodne jugoslovanske soc. dem. stranke in zahtevajo dosledno in neizprosno preiskavo proti izvrševalcem, zlasti pa proti aranžerjem nasilstev in sabotaže.

III.

Zborovalci izjavljajo, da ne odnehajo pri danih razmerah niti za las od zahtev, katere so stavile v Cen-

tralnem odboru v Beogradu združene železničarske organizacije in sicer: Udruženje in Savez srbijanskih železničara v Beogradu, „Udruženje železničarskih službenika u Sarajevu“ in „Zveza jugoslovanskih železničarjev v Ljubljani“ v spomenici z dne 27. apr. t. l., ponovljenih in izpopolnjenih v spomenici, ki je bila po Centralnem odboru dne 10. t. m. izročena ministarstvu saobraćaja.

IV.

Zavedajoč se, da poviševanje plač samo ne more doseči svojega namena, ker se istočasno zlasti radi neprimerno visoke carine višajo dosledno tudi cene živilom in potrebščinam, pozivljajo zborovalci centralno vlado, da ukrene najkrajšim potom vse potrebno, da začno omenjene cene padati.

V.

Zavedajoč se dalje nelzmerne škode, katero trpi jugoslovanski narod radi neorganiziranosti vrhovne železniške uprave — ministarstva saobraćaja — in z obupom opazujoč razsulo, ki se od dne do dne globlje zajeda v telo jugoslovanskih železnic, opominjamo merodanje faktorje ponovno na potrebo, da se izvede nemudoma smotrna strokovna organizacija ministarstva saobraćaja.

Gospodarstvo.

g Kam gre naša živina ali kako se delajo cene taisti. Iz Štajerske nam pišejo: Koncem junija se je vršil živinski sejem v Radečah pri Zid. mostu. Tam se je pojavilo nekaj kupcev iz Zagreba ter pokupilo okrog 15 parov volov, ki so jih plačali po 1 do 3 K kg višje nego domači kupci. Na vprašanje, kam je ta živina namenjena, so odgovorili Hrvatje, da v Zagreb, od tam pa v Avstrijo za ceno 13 K za kg. Teden pozneje se je zgodil ravno tak slučaj na sejmu v Planini. Torej naši kmetje gredo s ceno dol, našim kmetom je prepovedano izvažati živino v Avstrijo, iz Hrvatske ni dovoljeno uvažati živino v Slovenijo, hrvatski čifuti pa smejo živino ne samo po Slovenskem kupovati, temveč jo tudi prodajati potem z mastnim dobičkom dalje v Avstrijo! To je sramota, ki se jo mora javno ožigosati. Ne samo, da smo oškodovani konzumenti, ker bodo vsled tega cene živine in meso mahoma poskočile, temveč je oškodovan tudi naš kmet, ki bi živino lahko sam prodal z dobičkom v Avstrijo. Pozivamo vlado, da napravi takoj nemudoma red in uvede po sejnih strogo kontrolo. Ta kontrola naj se poveri ali orožništvu ali pa občinom, ki bi si s „komisijoniranjem“ živinskih potnih listov, kakor je to vpeljano na Hrvatem pridobile lep vir dohodkov.

g Razdelitev mineralnega olja. (plinovega olja, bencina, bencola, strojnega in cilindrorega olja) vrši ministarstvo za prehrano in obnovo dežel v Beogradu, odsek za mineralna olja. Ker rafinerija v Bosanskem brodu „Danica“ vsled pomanjkanja surove nafte, katero je prej dobivala iz Romunije in Galicije, ni mogla proizvajati navedena olja, so bila dosejaj prometna, industrijalna podjetja, rudokopi in mlini oskrbovani iz zaloge, ki se je nahajala v vojnem plenu. Ta zaloga pa je sedaj popolnoma izčrpana. Da se prepreči zastanek v prometu in v obnem pridobinskem življu države in posebno, da se bode mogel vzdržati pogon mlatilnih strojev in mlinov, je zagotovljena, čim bode to mogoče, večja količina potrebnih mineralnih olj iz inozemstva ter začne „Danica“ z izdelovanjem 200 vagonov surove nafte. Da se uredi razdelitev bencina in plinovega olja, se odkaže vsa količina mineralnega olja v večjih kontingentih pokrajinskim vladam. Prošnja za bencin in druga liberalna olja je vlagati za Slovenijo pri odseku za prehrano v Ljubljani; za Hrvatsko in Slovenijo pri odseku za prehrano v Zagrebu; za Bosno in Hercegovino pri odseku za prehrano v Sarajevu; za Bačko Banat in Baranjo pri odseku za prehrano v Novem Sadu; za Dalmacijo

pri odseku za prehrano v Splitu. Za Srbijo bode izdajalo tudi nadalje dovoljenja ministarstvo za prehrano in obnovo dežel sporazumno z glavnim združenim savezom v Beogradu. Prošnje za bencin, plinovo olje itd. morajo biti potrjene od županstva, da je prosilec lastnik motorja, koliko konjskih sil ima ta stroj in v kakšen namen se porablja. Vse dosedaj nerešene prošnje, katere so medtem došle ministarstvu za prehrano, se bodo poslane gori navedenim oblastvom. Nakazovala se bode in sicer samo količina za 30 dni v nastopnem redu: za poljedelske stroje in mlino, promet, obrt in slednjič za avtomobile. Raditega se opozarjajo vse interesirane stranke, da ne pošiljajo več prošenj ministarstvu za prehrano, temveč pristojnim odsekom, istotako tudi ni treba nikakega posredovanja in se bodo nakazila dostavila strankam po pošti na njihov naslov. Ta način poskrbovanja mineralnega olja ostane do nadaljnjie odrede v moči.

g Čekovni promet z inozemstvom. Iz Beograda javljajo: Finančni minister je ustavil čekovno poslovanje v inozemstvo do 1500 frankov, drahov, funtov šterlingov in italijanskih lir. Te posle bodo sedaj opravljali Frankosrbska banka, Izvozna banka beogradske zadruge, Dunavsko trgovsko društvo in Prva hrvatska štedionica. Vsa izplačila Angliji, Italiji in Grški se bodo vršila samo s posredovanjem Frankosrbske banke. V vseh teh poslih se je treba obračati na centralo za plačevanje v inozemstvo. (Ldu.)

g Nemčija išče kredit v Ameriki. Berlin, 18. julija. (Čtu.) Iz Pariza brzojavljajo: „Newyork Tribune“ poroča, da se Nemška banka v imenu nemške vlade pogaja v Ameriki glede večjega posojila. Prvi kredit naj bi znašal 50 milijonov dolarjev.

g Osební promet med Čehoslovaško in Nemčijo. Nauen, 20. julija. (Brezlično.) Čehoslovaška vlada namerava dovoliti prost osební promet med Nemčijo in Čehoslovaško po izdajanju novih čehoslovaških bankovcev. Sodijo, da bo promet dovoljen tekom osmih tednov. (Ldu.)

g Za povzdigo ribištva v našem Primorju. Iz Beograda javljajo: Ministarstvo za prehrano in obnovo zemlje pripravlja odredbe za obnovo ribištva, ki je v zadnjih letih močno zecstalo. Ribiči v Primorju so ostali brez mrež in potrebnega orodja. Ribiškim organizacijam se bo dovolil poseben kredit. V zvezi s tem se vrše v ministarstvu za prehrano priprave, da se organizira dovoz konserviranih in svežih rib. Računa se, da bo skoro mogoče odpraviti vse težkoče v prometu. (Ldu.)

Opozarjamo belgrajske Slovence, da se v Beogradu prodaja „Jugoslavija“ pri gosp. Tihomiru Miladinoviću, Cvetni trg.

Zadnje vesti.

Tajni dogovor Italije in Romunije proti Jugoslovanom.

Berlin, 24. julija. (Dku.) „Lokalanzetger“ javlja: Po angleškem poročilu se je sklenil tajni dogovor med Italijo in Romunijo proti Jugoslovanom, ne da bi ga bila prej odobrila pariška konferenca. (Ldu.)

Angleški pisatelj Watson proti Beli Kunu.

Lyon, 24. julija. (Brezlično.) Iz Bukarešte poročajo: Angleški pisatelj Seeton Watson (Scotus Viator), ki je ravnokar prepotoval ozemlje bivše avstro-ogrske monarhije, je izjavil, da tako dolgo ne bo miru v Evropi, dokler ne bo Bela Kun pregnan iz Budimpešte. (Ldu.)

Izdajatelj in odgovorni urednik: Anton Pesek. Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi

stanajo prvih 10 besed 4 K,
vsaka nadaljna beseda 30
vln. - Dopisovanje in ženitne
ponudbe po vsaki besedi 1 K.

Proda se:

Radi odpotovanja se takoj
proda v Sp. Šiški pri Ljub-
ljani se nahajajoča, popol-
noma nova, dvonadstropna
hiša z vrtno in dvoriščem.
Prodajni pogoji so na vpog-
led v odvetniški pisarni dr.
Novaka in dr. Kobala v Ljub-
ljani, Dalmatinova ulica 3.

Izložbo, nekaj vrat, vodni
mušel, solnični zastor in en
kamenit banger prodam ceno
radi prezidave. - Naslov v
upravi. 1047

Hiša v Celju z gospodar-
skim poslopjem in lepim vr-
tom tik mesta je na prodaj
za 38.000 K. - Natančnejši
podatki v podružnici „Jugo-
slavije“ v Celju. 1046

Bukovega oglja vsako
količino odda Ernst Wuchse,
Koprivnik pri Kočevju. 1045

100 praznih zabojev se
proda. Vpraša se v trgovini
M. Trebar Sv. Petra cesta 6.

Orehovi hlodi (debla) se
kupijo v vsaki množini. Po-
nudbe na I. jugoslovanski
anončni in informativni zavod
Beseljak & Rožanec Ljublja-
na, Frančevo nabr. 5.

Spalna soba, popolnoma
nova, motorno kolo (Neckar-
suhl), žična mreža, pocin-
jena, raznih dimenzij, se po
ugodni ceni proda. Srebotnjak
Kolodvorska ul. 31.

Večjo partijo damskih
nogavic ter sukanca, črnega
in belega, nudi tiskar Josip
Petelin, Ljubljana, Sv. Petra
nasip.

Kupi se:

Kupujem smrekov les,
jelka, brastov in bukov bodi
si okrogel ali rezan. Cene za
les naložen v vagon se naj
naznanijo na V. SCAGNETI,
parna žaga za drž. kolodvo-
rom v Ljubljani. 419

Sreže maline se kupujejo
v vseh množinah. Ponudbe
na: Destilacija esenc, in iz-
delovanje sokov. Potnik Sre-
čko, Ljubljana, Stomškova
ulica 27.

Službe:

Tesarje kakor tudi več
učencev se sprejme proti do-
bremu plačilu v trajno delo.
ANTON STEINER, mestni
tesarski mojster, Ljubljana,
Jeranova ulica št. 13. 747

Razno:

Pekarno vzamem v na-
jem na deželi. Ponudbe pod
„Pekarna“ na upravo. 1040

Zamenjam stanovanje na
periferiji mesta (1 soba in
kuhinja) s stanovanjem v
mestu, najraje 2 sobi in ku-
hinjo. Naslov v upravi. 1048

**Dopisevanje in
ženitne ponudbe**

Mlad' ribič išče in lovi —
Dok si rib'ce zlate ne vlovi.

Mlad Slovenec, žurnalista,
dobre narave (vsaj tako ga
drugi cenijo), kateri se je za
vreme svetovne vojske po
tujini potikal, želi tem potem
poznanstva z veselo Slo-
venko. Ima se v kratkem v
Slovenijo povratiti. Cenjene
ponudbe — če le mogoče s
fotografijo — se naj blago-
vole nasloviti na: Zlatko
Planinc, žurnalista, ta čas kot
privremene vojne bolnice u
Mostaru (Hercegovina). 1010

Dva strugarja

in več

ključavničarjev

išče „Kranjska tvornica
železne i bravarске
robo u Kamniku“.

KONTORISTINJA

se takoj sprejme.
Prednost imajo one
ki so že bile v pisarnah
z vinotrtivom. Ponudbe
pod „Vino“ na upravo
lista v Celju.

K. Linhart, urar

Marija Terezija c. 7.

Veika zalozgizlatih, srebrnih
in niklastih ur kakor Omega,
Schaffhausen, stenske ure
z nihalom po najnižji ceni.
Popravila se sprejemajo vsaki
čas in se solidno izvrše. 990

Josip Jug

stavbeni in pohištveni

pleskar in ličar

Rimska cesta št. 16

naznanja, da še vedno dela

s pristnim blagom.

Izvršitev točna. Zimerna cena.

Za vsa izvršena dela jam-

čim 2 leti.

Pozor

gostilničarji

Proda se garnitura za
kegljanje, katera sestoji
iz 7 skoro novih gumi-
jevih krogel različne ve-
likosti in 9 popolnoma
novih kegljev z gumijevimi
obročki. Cena primerna.

Pogleda se lahko na licu
mesta. Pismene ponudbe

Fran Majdič, Kranj.

Najboljši uspeh imajo oglasi v „Jugoslaviji“, ker je zelo razširjena in jo vsakdo rad čita!

Generalna reprezentanca
za kraljestvo SHS
za baterije, žarnice
elektrotehniko

Izdelki svetovnih angleških in slovanskih tvrdk.

Janko Pogačar, Ljubljana.

Skladišča, pisarne in razstavni lokal

Mestni trg 25.

Rudolf Rus, Kranj

pripotoča svojo bogato

zalogo urbriljantov, zlatnine in srebrnine
po najnižjih cenah. Postrežba
točna in solidna.

Ne kupujte izdelkov sovražnih držav, podpirajte
samo domače izdelke, ki so veliko boljši in cenejši.

**Zahtevajte samo pristno voskovo
„HIF“-kremo, ki je radi svojih sestavin
najboljša in zajamčena.**

Istotam se dobi: cigaretne stročnice in pa-
pirčki od 14 K naprej, razglednice, pisemski
papir, vlistnice, toaletno milo i. t. d.

Zaloga samo na debelo: Oroslav Čertalič,
Ljubljana, Reseljeva cesta št. 20.

**Slivovko, brinjevec,
rum in kognak**

pošilja na veliko

IVAN FERLEŽ, CELJE.

Prva celjska barvarija
in kemič. čistilnica, zavod za takojšnjo snaženje madežev
Martin Taček, Celje

Gosposka ulica šte. 21.

Priporočam se za takojšnjo umetno snaženje ma-
dežev, damskih in moških oblek, kakor za čiščenje
in barvanje vseh vrst oblek v celih in posameznih
komadih. Zlatne obleke na zahtevo v 24 urah. —
Prevzema tudi zastore, preproge, čipke itd. itd. v
kemično čiščenje in shrambo.

**Novo otvorena fabrika
šešira i kapa**

u Sarajevu.

Javlja pošt. trgovcima iz mesta i
sa strane, da je otpočela svoj rad,
i da imade na stovarištu uvek
gotove letnje kao i zimске robe.
Naručbe izvršuje brzo i tačno.
Cene solidne. Moli za poverenje
kao i naručbe. S poštovanjem

Nikolić i Papaj

Mašičeva ulica broj 3, Novo Sarajevo.

**PISARNA
tvrđke R. BUNC in drug**

se nahaja na

Marija Terezije cesti

šte. 7

v Ljubljani.

**Gospodstvo polje
naše Kosovo!**

Dr. Bogumil Vošnjak:

Poglavje o stari slovenski demokraciji

Z epilogom dr. N. Županiča. — Iz angleščine preložil ing. V. Zupanc.

V Ljubljani 1919. — Natisnila in založila „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Cena 2 kroni.

Dr. Vošnjak, ki je živel ves čas vojske v inozemstvu, je informiral s tem spisom
entento o našem koroškem vprašanju in pokazal, da smo bili Slovenci že od
nekaj demokratičen narod, ki si je sam volil svoje kneze. — Brošuro raz-
širjajte med ljudstvo, v vsako slovensko družino, v vsako slovensko hišo. Šole,
društva i. dr., ki naroče več izvodov, dobe na vsakih 10 izvodov po 1 izvod brezplačno.
Koroška je bila naša že od nekaj in mora biti tudi v bodoče!

Spoznajmo Koroško — zave-
dajmo se svojih pravie do
svoje zemlje!

„Narodna knjižnica“.

Snopič 1 in 2.

Valentina Vodnika**izbrani spisi.**

Cena 3 krone.

Natisnila in založila

Zvezna tiskarna v Ljubljani.

Proslavimo spomin Valentina

Vodnika s tem, da ga spoznamo!

Naročite takoj!

Razkrinkani Habsburžani.

Moja preteklost.

Epizoda grofica LARISCH, nečakinja cesarice Elizabete in njena dvorna dama.

(41. nadaljevanje.)

Marija je začela silno ihteti. »Izza tistega plesa... mama... grozna. V kočiji me je udarila... Ona in Hana sta bili kakor furiji. Ne morem se spomniti vseh strašnih reči, ki sta mi jih rekli. Ko sem prišla domov, sem se vrgla na posteljo... Morala sem pasti v omedlico.«

»Ubožica!« sem zamrmrala.

»Ko sem prišla k sebi, sem spoznala, da sem bila ujetnica. Bilo je jutro; Hana mi je prinesla mojo kavo, a mi je velela, da se ne smem ganiiti iz sobe. Ure so minevale. Bila sem skoroda blazna. Misliha sem na vse mogoče in konečno sem se odločila, da pošljem Rudolfa pismo. Napisala sem svinčnikom kratko pismo, ki sem ga dala Neži, ter sem s strahom čakala razgovora, ki sem ga konečno morala imeti z mamo.«

»Kako brezkončni se mi je dozdeval čas, kako bedno sem se čutila! Marija, rada bi vedela, ali bom morala vedno biti nesrečna. Včasih mislim, da je moja ljubezen do Rudolfa osodopolna; vsekakor pa je močna, ona me obvladuje in jaz bi raje trpela vsled nje kakor pa žvela brez nje.«

Žalostno me je pogledala, nato pa je naenkrat vsa izpremenjena rekla z glasom bridkega zaničevanja:

»Čakati sem morala do danes zvečer, da sem videla mamo. Prišla je v mojo sobo ter mi je povedala, da je sklenila poslati me v kako zavetišče, dokler se ne spametujem. Ko pa ji nisem nič odgovorila, je bila vsa iz sebe in mi je rekla — kaj mislite?«

»Nimam pojma.«

»Mama me je očevala, da nakopujem sramoto nad našo rodbino — na krepostne Večere!« je rekla Marija s trdim izrazom v obrazu. »Vendar sem molčala, Marija; vsa njena očitanja in zbadanja so bila zaman.«

»In kaj se je zgodilo za tem?« sem vprašala.

»Mama je opazila železni prstan in želežno zapestnico, ki jih vedno nosim, in je rekla srdito: Mislim, da ti je prestolonaslednik dal te neumne reči, vsekakor pa izvem od grofice Larischeve resnico o njih.«

»Kako pa to, da je moje ime prišlo vmes?« sem vprašala precej presenečena.

»Oj, draga Marija,« je vzklila prosoje, »tega vam še nisem povedala. Rudolf mi je dal prstan in zapestnico, vendar sem bila primorana reči mami, da so vaše darilo.«

Nisem bila posebno vesela slišati o njeni prevari, zlasti ker mi tega ni bila prej zaupala. »Jaz jih še nikdar nisem videla,« sem pripomnila.

»Jaz nosim toliko zapestnic in prstanov,« je odgovorila Marija, »a glejte sedaj —« in pri teh besedah je iztegnila levico. Na četrtem prstu je imela droben železen prstan, na roki pa droben zapestnico.

»Kako čudna ideja!« sem rekla. »Ne verujem, da bi železni dragulji bili posebno lepi; kaj pa pomenijo?«

»Rudolf nosi enake,« je odvrnila Marija. »Pravi, da pomenijo Zvestobo do smrti.«

Nisem si mogla kaj, da ne bi mislila, da bi bilo za vse silno dobro, ako bi poslali Marijo začasno v kako samoto; v naslednjem trenutku pa sem sovražila to sebično misel, ko sem videla, kako bolna, kako nesrečna je bila revica videti. Eno pa je bilo gotovo, namreč, da se mora še tisto noč vrniti domov.

»Kako pa se ti je posrečilo uiti, Marija?«

»Mama je razjarjena odšla iz sobe, in zatem sem jo slišala govoriti v kadični sobi s Hano. Potem je prišla Neža. Milo sem jo prosila, naj mi pomaga. Ponudila sem ji denarja — vse. Obljubila mi je pomagati; vrgla sem naglo plašč nase ter neopazeno odhitela po stopnicah navzdol. Ko sem bila zunaj hiše, sem poklicala izvoščaka ter prišla k vam.«

»Predraga, dovoli, da te popeljem nazaj; mama ti odpusti, ako jo jaz poprosim. Marija bodi pametna.«

»Ako me še vi zavržete, skočim v vodo,« je rekla.

Čutila sem se utrujeno do smrti. Pokazovala sem ji, da bo baronica gotovo uganila, da je ona prišla k meni, in da je lahko vsak hip koga pričakovati.

Marija mi je vrgla roke okrog vratu. »Draga Marija!« je zaihtela, »vem, da sem tako sebična, da vas vlečem v nesrečne zadeve, vendar jaz vas ljubim.«

Revica je postala malone histerična in bilo je nemogoče pametno govoriti z njo. Naposled sem jo vprašala: »Ali je mama omenila moje pismo?«

»Ne; kašno pismo?«

Povedala sem Mariji, kaj sva se domila z Rudolfom. »Zdaj mi pa povej,« sem rekla, »ali te ne bi upanje, da ga jutri vidiš, nagnilo, da greš domov?«

(Dalje prihodnjik.)

Pozor!! Jos. Rajšter Pozor!!

tvornica kandit in slaščic v Soštanju, Slovenija

ima v zalogi raznovrstne kandite in slaščice, kakor: maline, limone, roks-drops, jačallice, sadje, medene itd. ter slaščice vseh vrst, kakor čajni keks, biskvit, mandeljnovi izdelki, medene kolske itd. po nizki ceni. — Na željo prospekti.

Za neko podjetje v državi SHS se išče dobro izvežban

zdravnik

Način podjetja zahteva, da zdravnik posamezne delavne kraje tedensko večkrat prepotuje. Ponudbe naj se pošljejo pod „W. M. 4074“ na Rudolfa Mosse, Dunaj I., Seilerstätte 2.

Obratni vodja

se išče za veliko gozdno podjetje v državi SHS. Samo železniški inženirji, ki razpolagajo z dolgoletno prakso in temeljito izkušnjo, naj pošljejo ponudbe pod „W. L. 4073“ na Rudolfa Mosse, Dunaj I., Seilerstätte 2.

REPNO SEME

pristno kranjsko po K 15— za kilogram in

rudečo deteljo

„inkarnat“ po K 6— za kilogram

razpošilja po povzetju po 5 kg po pošti ali večje množine po železnici trdka

Ant. Stergar v Kamniku.

Ko treba?

Pšenice, kukuruza, zobi (ovsa), ječma, kaše (Gersti), pržena ječma, pakovano po uzorku Kneipa i otvoreno, masti, suhog-mesa, sve vrsti zemaljskih proizvoda.

Jovanović i Tomić, Mitrovica
(S R E M.)

Učenko

poštenih staršev in s potrebno šolsko izobrazbo sprejme takoj pod zelo ugodnimi pogoji
Fa I. Kušlan, Kranj.

Kupim (ali v najem vzamem)

gostilno, kavarno ali

trgovsko hišo

z večjimi kletmi blizu kolodvora. Ponudbe na:

Andrej Oset, Guštanj.

Izkušene sodarje

spejme takoj trdka

Kurka & Wildi
na Polzeli pri Celju.

Lesnim trgovcem!

ki imajo v Nemški Avstriji še lesa, bele deske ali tesani les na razpolago, nudi se prilika, da tega zamenjajo za enakovrsten les v Jugoslaviji. — Ponudbe sprejme Malenšek M., Maribor, kjer se tudi bukova, češpljeva drva po ugodnih cenah kupujejo.

Brašno

pšenico, kukuruz, ječam, zob, pošije i ostale zemaljske plodine i proizvode nudja samo na veliko

Ivan Dumić, Zagreb

Telefon 22-69.

ZRINJEVAC 15.

Naznanilo.

Slav. občinstvu vljudno naznanjam, da sem otvoril

„I. Jugoslovansko posredovalnico za prodajanje in nakupovanje posestev in hiš v Sloveniji, s sedežem v Celju“.

Miloš Komeričky, Celje

Benjamin-Ipavčeva ulica štev. 12.

Za neko gozdno podjetje v državi SHS se iščejo sposobni, izkušeni

železniški mojstri.

Za dobro plačilo, prosto stanovanje, kurjavo in razsvetljavo se jamči. V službo se vstopi lahko takoj. — Ponudbe pod „W. K. 4072“ na Rudolfa Mosse, Dunaj I., Seilerstätte 2.

ŽENSKO ZDRAVILIŠČE

drž. toplice Dobrna pri Celju

(preje Neuhaus bei Cilli, Steiermark)

vrelec izredno bogat na radiju in ogljikovi kislini.

MAJ—OKTOBER.

Mesto občinskega tajnika

odda občina Zgornja Šiška. Prosilec mora biti zmožen samostojno voditi vse občinske posle, kar ima doprinesti dokazila. Uradne ure so vsak dan razen nedelj in praznikov od 8.—12. in od 15.—18. ure. K prošnji je priložiti domovinski list, navedeno izpričevalo in mesečni zahtevek plačila.

Ako se prosilcu podeli služba, bo isti obvezan stanovati v zgoraj navedeni občini in položiti primerno kavcijo. Prošnje je vlagati podpisnemu županstvu do 1. avgusta t. l.

Županstvo občine Zgornja Šiška,
dne 22. julija 1919.

Rdeče maline

za eksport kupuje „BALKAN“, trgovska, spedijska in komisijska del. dr. v Ljubljani, Dunajska cesta štev. 33. Prosi se natančne pismene ponudbe.

„GLASBENA MATICA“ v Ljubljani.

Razpis služb.

Podpisani odbor razpisuje za takojšnji nastop sledeče službe pod spodaj navedenimi pogoji:

1. Službo pisarniškega vodje;

pogoji: moški, srednješolske izobrazbe, sposoben za samostojno delo v dopisovanju, vodstvu arhiva, popolnoma izvežban v vseh pisarniških poslih, vešč stenografije in stroje-pisja, lepega rokopisa, sposoben slovenskega in srbohrvaškega jezika v govoru in pisavi, plača pri polni vsposobljenosti in popolnoma zadovoljivem poslovanju letno K 9600—, pokojninsko zavarovanje.

2. Službo blagajniškega uradnika;

pogoji: moški, srednješolske izobrazbe, popolnoma izvežban v knjigovodstvu in vseh blagajniških poslih, zanesljiv in spreten v denarnem poslovanju, vešč vseh poslov hišne administracije, plača pri polni vsposobljenosti in popolnoma zadovoljivem poslovanju letno K 9600—, pokojninsko zavarovanje.

3. Službo pisarniške uradnice;

pogoji: popolna izvežbanost v vseh pisarniških poslih, popolnoma izurjena stenografinja in strojepiska brezhibno, lepega rokopisa, plača pri polni vsposobljenosti in popolnoma zadovoljivem poslovanju letno K 4800—, pokojninsko zavarovanje.

4. Službo šolskega in pisarniškega sluga;

pogoji: zanesljiv moški v starosti ne nad 30 let, samski ali oženjen brez otrok, krepak in sposoben za vsa hišna opravila in poa po mestu ter inkasiranje pri strankah, dobro čitljiva pisava, plača pri polni vsposobljenosti in popolnoma zadovoljivem poslovanju letno K 4000— s prostim stanovanjem, razsvetljavo in kurjavo.

Lastnoročno pisane ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja je vlagati pri podpisnem odboru najkasneje do 7. avgusta 1919.

Ljubljana, dne 22. julija 1919.

Odbor „Glasbene Matice“ v Ljubljani.

Dr. Vladimir Ravnihar s. r.
t. č. predsednik.

Dr. Viljem Krejči s. r.
t. č. tajnik.